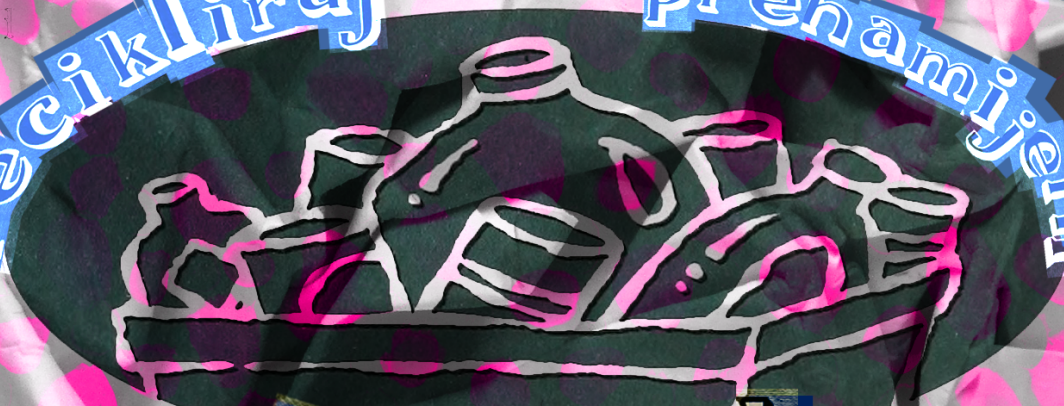

recikliraj

prenamijeni

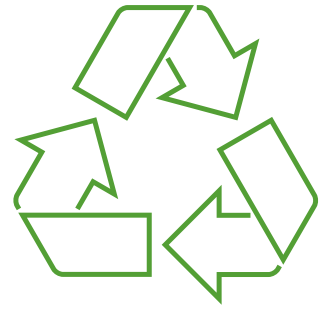
Podijeli

RECIKLIRAJ, PRENAMIJENI, PODIJELI

Ideje za kreativne eko-
radionice za djecu
osnovnoškolskog uzrasta

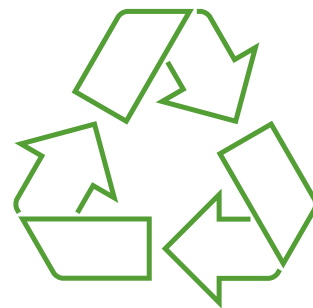
0 projektu

Kreativno-edukativni projekt "**Recikliraj, prenamijeni, podijeli**" Platforma Culture Hub Croatia provodi od 2021. godine u Splitu, u suradnji s nekoliko lokalnih osnovnih škola.

Projekt ima za cilj **educirati djecu o značaju i načinima recikliranja**, inspirirati ih da, kroz praktičan rad, usvoje "zero-waste" principe te ih motivirati da, kroz ambadorsku ulogu i elemente igre, podijele znanja i prakse usvojene kroz projekt sa svojom okolinom, obitelji i prijateljima - neizravnim sudionicima u projektu.

Projekt se provodi kroz tri modula, namijenjena trima ciljanim skupinama: **nižim razredima osnovne škole** (razredna nastava, učenici od 1. do 4. razreda), **višim razredima osnovne škole** (predmetna nastava, učenici od 5. do 8. razreda) te **posebnim razrednim odjeljenjima** partnerskih osnovnih škola.

Tri modula i njihovi ciljevi:

- **RECIKLIRAJ** - interaktivni edukativni program baziran na razumijevanju simbola za reciklažu, različitim vrstama otpada i načinima recikliranja, s ciljem podizanja svijesti o važnosti odvajanja otpada i recikliranja općenito;
- **PRENAMIJENI** - praktične kreativne radionice prenamijene ("upcycling") predmeta i različitih materijala s ciljem poticanja kreativnosti kod djece te razumijevanja važnosti smanjenja količine otpada te brojnih mogućnosti ponovnog korištenja tj. prenamijene otpada;
- **PODIJELI** - ambadorski program kroz igru i korištenje digitalnih tehnologija s ciljem podjele naučenog i primijenjenog znanja u svrhu održivosti projekta i većeg utjecaja na neposrednu okolinu.

O priručniku

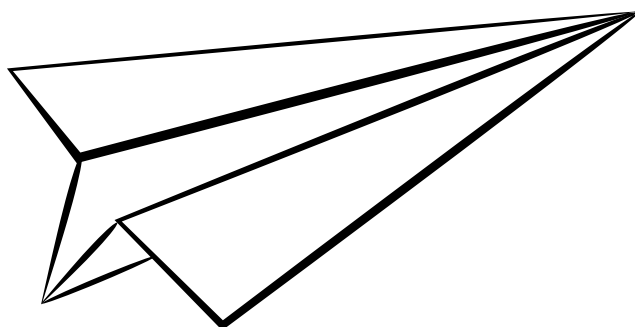

Ovaj priručnik sadrži odabrane ideje za kreativne eko-radionice koje smo u sklopu projekta provodili s djecom osnovnoškolskog uzrasta tijekom modula "Prenamijeni".

Koristeći raznovrsne materijale: **papir, plastiku, tekstil, vunu i metal**, djeca su izrađivala nove dekorativne ili uporabne predmete i time učila o važnosti ne samo reciklaže već i smanjenja otpada, održivog načina života i o "zero waste" principima.

Ovaj priručnik namijenjen je **roditeljima, učiteljima i svima koji su u potrazi za provjerenim kreativnim idejama** za radionice koje se mogu provoditi u sklopu školskog kurikulumu, ali i kod kuće u slobodno vrijeme.

PAPIR

Kolaž & fotografija

Radionica se sastoji od tri dijela:

1) pripremite prezentaciju s primjerima fotografija i shematskih prikaza za demonstraciju, da bi djeca naučila što je fotografija uz nekoliko osnovnih pravila fotografske kompozicije (planovi, kadriranje i pravilo trećine), ali i o važnosti svjetla, prostornih okvira i pokreta.

2) u šetnji kvartom te u samoj prostoriji djeca trebaju pronaći forme, oblike, linije i pojave koje izgledaju kao slova abecede te ih fotografirati mobitelima ili kamerom. Nakon odrađenog fotografskog zadatka, fotografije tj. "slova" ispisujemo putem printera.

3) grupni rad. Djeca izrađuju EKO poruku kroz medij plakata, kolažirajući izrađene fotografije. Plakat je također moguće pripremiti na način da djeca spajaju prethodno prikupljeni stari (prazni) papir. Nakon pripreme, kolažiraju izrađene fotografije te razmišljaju o poruci koju žele napisati. Na našim radionicama djeca su izradila plakate s porukama: *Neka svaki dan bude dan planete; Čuvaj planetu danas, ne sutra.*

Izrađeni plakati se zatim mogu postaviti kao posteri u kući, školi ili na drugim vidljivim mjestima. Služe kao odlična forma vizualne komunikacije i kao podsjetnik svima da budu odgovorni i brinu o okolišu.

PLASTIKA

Držači za olovke, vaze ili posude za cvijeće

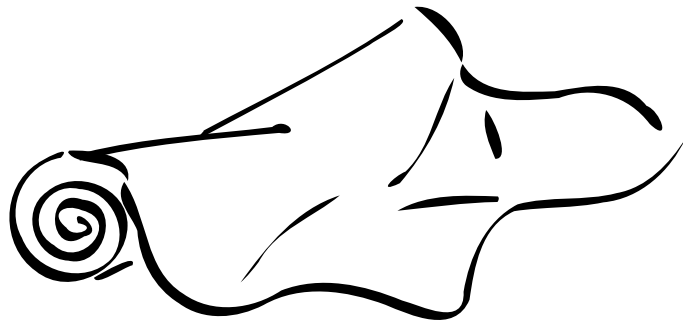
Djeca su najprije dobila zadatak da prikupe što više plastičnih boca kod kuće, različitih oblika i veličina. Radionica započinje razgovorom i radom na ilustrativnim primjerima prilikom čega djeca analiziraju primjere produkt dizajna i primijenjene umjetnosti te nakon toga osmišljavaju svoje predmete, poštujući naučene pojmove i važnost odnosa oblika i funkcije.

Nakon izrade skice, izrezujemo boce i transformiramo ih u mala uporabna umjetnička djela: držače za olovke, vaze ili posude za cvijeće. Plastiku dekoriramo akrilnim bojama, no moguće je koristiti i druge materijale za dekoraciju poput tekstila.

Savjet: Plastiku je najbolje najprije premazati bijelom bojom te nakon sušenja detalje crtati akrilnim bojama ili flomasterima.

TEKSTIL

Od starih čarapa do plišanih igračaka

Radionica započinje čitanjem priče *Čarapojedac* (Ivane Guljasević) – priče u rimi o nestalim čarapama. Po čitanju priče kratko se osvrćemo na problem nestalih čarapa i pitamo se što bi mogli s neuparenim ostatkom.

Glavni dio radionice je izrada plišanih životinja od starih čarapa koje prikupljaju djeca. Čarape punimo punjenjem za plišane igračke ili koristimo punjenja iz starih jastuka ili igračaka koje više ne koristimo. Raznim vrstama vezanja čarapa oblikujemo ih u zeca, zmiju, gusjenicu...zatim ukrašavamo perlicama i ostalim dekorativnim elementima primjerice od starog nakita.

Od starih plahti do osobnih lutki

Radionice prenamjene tekstila za stariji uzrast zamišljene su kao radionice samorefleksije i izrade osobnih lutaka. Krećemo s upoznavanjem tako da ispunimo mentalnu mapu "Tko sam ja". Na prazni list papira djeca ispisuju tekstualno ili crtežom kakav je njihov karakter, tko su u odnosima (prijatelj, dijete, brat/sestra...), koji su im hobiji, koje su njihove želje i snovi...

Na osnovi samorefleksije svako dijete izrađuje nacrt sebe u kojemu pomoću detalja pokušava predočiti što više svojih karakteristika. Nacrt služi kao predložak za izradu lutaka. Za izradu koristimo stare plahte i izrezujemo kroj svih dijelova lutke te šivamo rubove.

Naposljetku punimo lutke punjenjem za plišane igračke (koristimo punjenja od starih igrački ili jastuka). Od starih komada odjeće izrezujemo odjeću po želji za naše lutke.

Od komadića starog tekstila do unikatnih čestitki

Korištenjem starog tekstila i kartona djeca izrađuju unikatne čestitke. Ova radionica koristi razvoju fine motorike, kreativnosti, ali i empatije - djecu potičemo da razmisle što bi se svidjelo osobi kojoj žele napraviti čestitku te ih ohrabrujemo da za motive na čestitki koriste nešto što smatraju da ta osoba voli. Karton izrezujemo u formu čestitke te na njega lijepimo i/ili ušivamo razne oblike koje smo prethodno izrezali od komada starog tekstila.

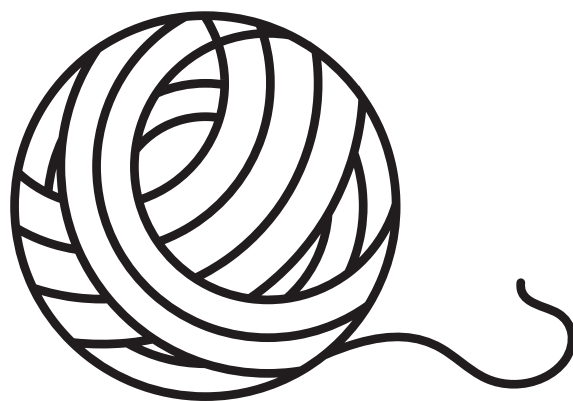
Originalne višekratne vrećice

Ovom radionicom osvještavamo djecu o štetnim posljedicama jednokratne plastike na okoliš te ih podučavamo mogućnostima smanjenja korištenja jednokratne plastike u svakodnevnom životu.

Za provesti ovu radionicu potrebne su prazne višekratne platnene vrećice. Djeca koristeći tehnike izrezivanja, šivanja i lijepljenja raznih materijala kao što su stari tekstil ili vuna izrađuju vlastite originalne vrećice koje potom mogu koristiti umjesto plastičnih.

VUNA

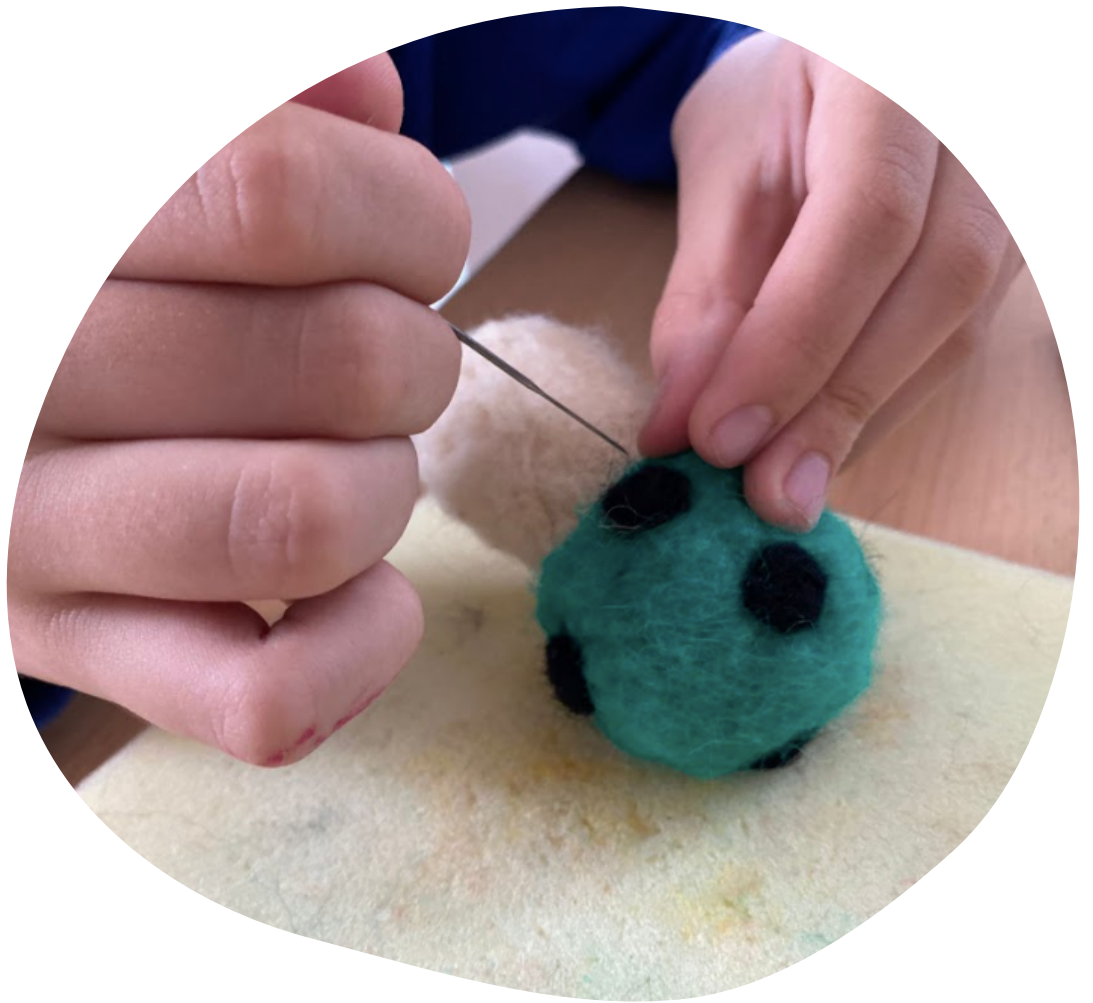
Filcanje vune

Tehniku filcanja vune vrlo je lako savladati, a istovremeno je odlična za vježbanje preciznosti i razvijanje kreativnosti te jako zahvalna jer brzo daje rezultate – koristeći se njome djeca su u mogućnosti u kratkom vremenu izraditi plišanu životinjicu, broš ili pak drugi motiv po svom izboru.

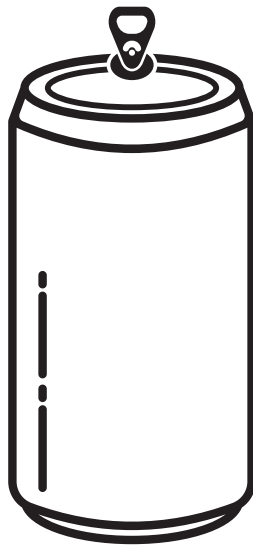
Za tehniku suhog filcanja potrebno je imati češljanu neupredenu vunu i posebnu iglu sa zubcem koja omogućuje da se niti vune međusobno isprepliću i formiraju u razne oblike.

Pronađite s djetetom motiv koji bi željelo izrađivati, odvojite komad vune veličine teniske loptice te oblikovanjem prstima i ubodima igle u vunu dođite do željenog oblika. Vuna koja je više puta ubodena na isto mjesto bit će čvršća, a oblik će se bolje zadržati. Istom metodom lako je na osnovni oblik dodavati nove boje i oblike dok se ne postigne željeni rezultat.

Savjet: kažiprst i srednji prst djeci zaštititi samoljepljivim paprinatim trakama da ne bi došlo do samoozljeđivanja iglom.

METAL

Pepeljare za park

U našoj okolini prepoznali smo problem brojnih opušaka koje stanovnici kvarta bacaju u obližnjem parku gdje se igraju djeca. Prije radionice djeci smo dali zadatak da prikupe metalne posude/konzerve, a mi smo izradili drvene police od komada starih paleta.

Radionica je započela razgovorom na temu problema metalnog otpada kao i cigareta tj. problemu odbačenih opušaka koji se sastoje od kemijskih spojeva štetnih za ljude i okoliš, a filtri napravljeni od polimernog materijala nisu biorazgradivi.

Potom smo djeci objasnili zadatak - izradu pepeljara i ukrašavanje drvenih polica na koje ćemo smjestiti naše pepeljare te sve zajedno pričvrstiti na ogradi obližnjeg parka.

Dio djece oslikavalo je police s natpisom: "Pepeljare za park; Iskoristi me, vrati me", a dio je izrađivao pepeljare oslikavajući manje i veće metalne konzerve s motivima po želji.

Nakon izrade i sušenja djeca su u pratnji odraslih u obližnjem parku postavljali police s pepeljarama.

Savjet: metalne posudice oprati, unutarnje vrhove obraditi i otkloniti oštre djelove. Premazati akrilnom bojom prije nanošenja detalja.

Projekt "Recikliraj, prenamijeni, podijeli" financijski su podržali Ministarstvo znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i Grad Split

[PROSTOR]

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

"Culture Hub Croatia" Platforma za edukaciju, kreativnost i
poticanje razvoja kroz kulturu

chc-prostor.com
info@culturehubcroatia.hr

2023.